GAZETA KRAKOWSKA

Nro 57.

z KRAKOWA dnia 18 LIPCA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 9 Lipca.

Rocznica Urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza i Królą Jmci, obchodzoną była na dniu onegdayszym w Stolicy Królestwa Polskiego z iak naywiększą uroczystością. Mieszkańcy Warszawy z upragnieniem szukaiący w każdey chwili sposobności okazania swey wdzięczności i miłości bez granic dla Nayłaskawszego swego Monarchy, nie omieszkali uczcić naywiększą radością dnia Jego urodzenia, w którym opiekuńcza Opatrzność zesłała ludom przyszłego ich Opiekuna i Oyca. Z powodu tey pamiątki, wszystkie Władze kraiowe, niemniey lud licznie zebrany napełniali Przybytek Sgo Jana, wznosząc do Przedwiecznego naygorętsze modły o iak naydłuższe i nayszczęśliwsze Panowanie ukochanego Monarchy. JW. Senator Woiewoda, Minister Stanu Hr. Sobolewski Prezyduiący w Radzie Administracyyney Królestwa, dał świetny obiad w pałacu Namiestników Królewskich; nadto z powodu uroczystości dnia tego dane było widowisko bezpłatne w Teatrze Narodowym, a gdy się zmierzchło całe miasto oświecone zostało.

Wyszły z druku Ner 43 Rozrywek dla dzieci ozdobiony iest rysunkiem naszego poety Fr: Dyoniz: Kniaźnina. Z opisu iego życia umieszczamy następuiący wyiątek: — „ Kniaźnin był wzrostu niskiego, twarzy pociągłey, bladey i znaczącey; oczy miał ciemne, pełne wyrazu; w Polskich sukniach chodził, ale ubior iego był dosyć zaniedbany; wąsy tylko swoie bardzo cenił. Pomimo skłonności do smutku i tęsknoty, która się w nim od pierwszey obiawiała młodości, był do chwili obłąkania swego bardzo w towarzystwie miły (dostał pomieszania zmysłów na kilkanaście lat przed zgonem), w rozmowie dowcipny, w pożyciu łatwy i łagodny; uczucia iego wszystkie były mocne i żywe, skromność wielka, sposób myślenia szlachetny. Pobożny, moralny, pisma iego tchną czułością, obywatelstwem i cnotą; równie iak kochankę i oyczyznę tak i przyiacioł kochać umiał; liczył też kilku prawdziwych: między innemi był Franciszek Zabłocki i Józef Orłowski, w którego sercu dotąd ieszcze żyie. Był także w związkach ze wszystkiemi światleyszemi ludźmi swoiey oyczyzny, wraz z nim żyiącemi; od wszystkich dobrze widziany i ceniony. „

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
bez 2ch Kuponu, białych.

Przedaiących nie ma . .	zł.	—	gr.
Kupuiący ofiaruią . .	—	78 —	20
Istotnie nie przedano	—	— —	—

W Warszawie dnia 9 Lipca 1827 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 10 i pół do 12. Pszenicy od 14 do 20, — Jęczmienia od 9 i pół do 11 i pół. — Owsa od 8 do 9 i pół, Siana furę iednokonną od 10 do 16, parokonną od 20 do 23. — Słomy furę zwyczayną od 5 do 8.

Z Kalisza 5 Lipca.

Kontrakty Sto-Jańskie dobrze poszły; wielu wierzycieli przestało bydź niemi, a zadłużonych, dłużnikami. — I ci co przybyli nie dla kontraktów nie źle ubawili się. — Skłopotani na wsi od swych wierzycieli znaleźli ulgę i wypoczynek w Kaliszu, bo Artyści Dramatyczni Krakowscy z zadowoleniem widzów występowali: P. Bosco uprzyiemniał również wieczory. — Pana Wolskiego Kosmorama także licznię odwiedzaną była; słowem wiele pieniędzy i wydano i zebrano. Codziennie wiele osób, tak z Rossyi i Polski do wód zagranicznych przez Kalisz przeieżdża.

Przed tygodniem utonął w rzece Prośnie czeladnik postrzygacki. Wbrew rozporządzeniom Policyi, która wskazała mieysce do kąpania, udał się tenże dla popisywania się z pływaniem na głębiznę i tam utonął; szukano go parę dni, lecz na próżno, trzeciego sam wypłynął, ale nie żywy.

Przy ulicy Łazienney prowadzącey do ogrodu spacerowego Parku zwanego, niedawno pogorzały trzy domy, w mieysce których już murowane podnoszą się. Fundamenta zapuszczaią na siedm i ośm stóp, przecież w tey głębokości ziemia okazuie się bydź przed wieki poruszaną: belki, przyciesie, tarcice, słupy i różnego gatunku drzewo w odległości od siebie w ziemi leżące i znacznie grubemi warstami ziemi przekładane, dowodzą że w tem mieyscu po kilka razy domy stawiano, które pożar zawsze niszczył, bo mało które z drzew nie opalone, a nadto warsty ziemi z gruzem i węglami zmieszane. Pale głęboko zapuszczone dębowe, (to mieysce iest bowiem bagniste) naywięcey zastanawiały, bo i one ziemią w znaczney ilości przysypane, musiały choć parę wieków w ziemi przetrwać, iednak drzewo bynaymniey zgniliźnie nie uległo. Belka z iednego z tych domków zgorzałych miała na sobie r. 1727 dnia 9go Grudnia; a więc domek ten lat sto stał. Pod tym domkiem naywięcey się drzewa pokazało, trzema warstami oddzielnemi przełożonego; ztąd wnieść można, iż dom dzisieyszy murowany przynaymniey piątym będzie domem na tem mieyscu.

Szarańcza od trzech tygodni niszczy zboża nawet lasów nie oszczędza. W okolicach Opatówka w dobrach JO. Xcia Zaiączka przedsięwzięto środki, na wygubienie tego szkodliwego owadu. Gromady ludu kopią rowy, napędzaią szarańcze i ziemią zarzucaią, lub też zabiiaią wiechami. — Drugiego rodzaiu owadu znanego w lekarstwie, Muchy Hiszpańskie, który licznie na bzie Włoskim w Parku okazał się, pół kwarty za groszy sześć można było kupić.

Pieniądze znalezione! Szczęśliwy, nie ieden sobie pomyśli w duchu, kogo w tak krytycznym czasie los opatrzył tym tak po-

żądanym wynalazkiem! Więcey mogę ieszcze dodać na dobitkę i utwierdzenie w tey myśli, gdy powiem, że ten który ie znalazł, zupełnie ich nie potrzebuie, bo z łaski Opatrzności na niczem mu nie zbywa, ciesząc się tem co ma, a nie tem co chciałby mieć. Dla tego też znalezione pieniądze pomiędzy różne osoby rozdzielił. Żeby zaś więcey nie trudzić ciekawego, długą a może i nadto nudną przedmową, przystępuie do rzeczy. Wiadomo prawie każdemu znaiącemu dzieie oyczyste Polakowi, iż i miasto Kalisz doznało względów iednego z naylepszych Królów Kazimierza Wielkiego. Kazał ten Monarcha przywieść to miasto do stanu miast obronnych w swem Państwie; obwiedziono więc miasto murem wysokim i znacznie grubym ze strzelnicami, ktorego ułamki dotąd widzieć się daią; zbudowano zamek obronny i równie na rozkaz tegoż Króla wzniesiono wspaniały Kościół Franciszkański, który dotąd do ozdoby miasta swą starożytnością i gotycką strukturą się przyczynia. Rząd Pruski mieyscami mur upadkiem grożący dozwolił mieszkańcom częściowo rozebrać i sam w niektórych mieyscach dał tego przykład. Na fundamentach muru Kazimierzowskiego wzniosiono w iednem mieyscu suszarnią słodu; lecz ten budynek na czasem ustalonych fundamentach stoiący, nie liczył i kilkunastu lat bytu; w ostatnich woynach zruynowany, wreszcie rozebrany został. — Teraźnieyszy właściciel tego placu postanowił zamienić go na ogrodek, a tak znowu fundamenta muru Kazimierzowskiego, niechcący przeznaczone zostały za podstawę wonnym kwiatom. Gdy tedy środki przedsięwzięto plantacyi i zaczęto słupy na ałtanę wkopywać, natrafiono na cegły kwadratowe znaczney wielkości i grubości do fundamentów należące, pod temi dostrzeżono skórę zwierzęcą kamienną, grubą, w kwadrat ułożoną, cztérema zamkowemi ćwieczkami zbitą ze czterech stron, w pośród którey znaleziono pieniądze..... Skóra ta, iak długo w wnętrznościach ziemi leżała niewiadomo; za nayumnieyszem iednak dotknięciem rozdzielała się na kawałki; ieźli nie więcey to przynaymniey ieden wiek ukryta z pieniędzmi spoczywała w ziemi. Ale przystąpmy do pieniędzy, iako rzeczy interessownieyszey. Pieniędzy tych iednego gatunku było sztuk 30, z których po uczynioney dywizyi, mnie się dostało sztuk siedm; prawdziwie mi wielką przysługę wyświadczyli tym darem ofiaruiący. Od roku 1811 nie miałem sposobności widzenia podobnego gatunku pieniędzy. Wielkość pieniażków tych nie wyrównywa Jana Kazimierza szelągowi z roku 1666; są bowiem mnieysze, cięższe i niezgrabniey zaokrąglone, i także miedziane; z iedney strony orzeł Polski Jagielloński, przecież różniący się kształtem od orła w roku 1450 Kole na suficie w kościele Farnym będącego. Na odwrotney stronie korona Królewska tego kształtu, iaką noszą pieniądze srebrne Zygmunta I. a szczególniey pieniążek srebrny z roku 1526.

Obywatel z nad brzegów Prosny.

Z Petersburga d. 11 *Czerwca D. K.*

Na przedstawienie Ministra Skarbu, Cesarz Jmć w dniu 3 b. m. raczył zatwierdzić urządzenie względem parowego statku przybyłego w tych dniach z Londynu do Petersburga, i będącego własnością Angielskiego kupca P. Jollife, który ma zamiar zaprowadzić ciągły związek między Angliią i Rossyią. Umieszczamy ważnieysze przepisy tego urządzenia:

1) Nie zatrzymuiąc statku przy okręcie straży portowey, władze w Kronsztadzie prze-

stawać maią na opieczętowaniu otworów pokładu, i Kapitan nie będzie obowiązany dawać deklaracyią za rzeczy należące do podróżnych. Po odbyciu tey formalności, wolno będzie statkowi udawać się wprost do Petersburga, gdzie nastąpi odpieczętowanie i wydanie rzeczy podróżnym po przeglądzie komory celney, która zatrzyma przedmioty zakazane, i na żądanie, zwróci ie właścicielom ieżeli zechcą ie wywieźć na powrót.

2) Paszporty podróżnych przeglądane bydź maią nie w Kronsztadzie ale aż w Petersburgu.

3) Kapitan nie powinien ani sam przez się ani pod imieniem podróżnych, bez uwiadomienia o tem biòra pocztowego zabierać iakie listy z Petersburga do Londynu lub nawzaiem, ni też oddawać ie podług właściwego adressu.

4) Gdy i tak dosyć często wysyła się gońców i rozmaitych urzędników z Petersburga do Londynu, w celu więc zachęcenia i wsparcia tey antrepryzy, za każdą podróżą statku rząd wynaymuie na siebie trzy mieysca w naylepszey izbie, w cenie po 30 Fs. razem za drogę i stół od osoby; to dobrodzieystwo ma tylko służyć przez przeciąg roku bieżącego.

Biòro handlu zewnętrznego wydało świeżo następuiące ogłoszenie: — "Podaie się do wiadomości wszystkich trudniących się handlem, że w skutek postanowienia Komitetu Ministrów, zatwierdzonego przez N. Pana na dniu 31 Maia, wywóz zboża z portu Petersburgskiego zostanie całkowicie wolnym na rok bieżący, i nie maią bydź wymagane żadne opłaty celne tak przy ładowaniu go na statki iak i przy wyprowadzaniu z portu.,,

Z Lebedyanu d. 1 Czerwca.

Zawiązało się u nas Towarzystwo Wyścigów Konnych; w celu przykładania się do rozszerzenia w oyczyźnie naszey, koni wybornych gatunków, i ulepszenia stad w powszechności. Na założenie tego Towarzystwa nastąpiło Naywyższe zezwolenie. Ustawy iego potwierdzone są przez Jenerał-Gubernatora Riazańskiego, Tulskiego, Orłowskiego, Woroneskiego i Tambowskiego. Posiedzenia Towarzystwa odbywać się będą w Lebedyanie przez cały ciąg iarmarków na S. Tróycę i na N. Pannę Opatrzną: pierwszy zaczyna się 8mią dniami przed Wniebowstąpieniem, a drugi 10go Września. Towarzystwo zaymie się zgromadzeniem kapitału, od którego procent będzie obracany na nagrody wyścigowe i inne. Oprócz tego Towarzystwa zamiarem iest: a) wydawać pismo peryodyczne, dla upowszechnienia wiadomości o wyścigach i nagrodach w Lebedyanie, o handlu końmi, i w ogòle o tem wszystkiem, co się ściągać może do ulepszenia stad w Rossyi; b) ułożyć i utrzymywać powszechną xięgę stad pierwszego rzędu koni w Rossyi; i c) starać się o rozprowadzenie w Rossyi u włościan koni rosłych, podobnych, iak Angielskie furowe. Liczba członków rzeczywistych (płacących po 200 r. na rok) zamierzona 21. Liczba członków honorowych iest nieograniczona. Wszyscy mieszkańcy uteyszego kraiu oczekuią po staraniach tak pożytecznego Towarzystwa, wielkich postępów w tak ważney gałęzi przemysłu kraiowego. (z *Pszczoły Półn.*)

Ze Lwowa d. 6 Lipca.

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następuiący Okólnik:

Przepisy względem potrzebnych własności, aby mieć krzesło i głos na Seymie Galicyyskim, oraz pod iakiemi warunkami podzielanie dóbr mieysce mieć może.

Na przedstawienie uczynione o oznaczenie wymiaru w dobrach,

I. Do uzyskania krzesła i głosu na Seymie Galicyyskim i

II. Do możności dzielenia dóbr;

raczył N. Pan podług oznaymienia wysokiey Kancelaryi nadworney z dnia 5 b. m. do liczby 12,738 Swoią naywyższą Uchwałą z dnia 1 t. m. postanowić; a to:

Co do punktu pierwszego: że, co się tycze Galicyi, przepisana ilość podatkowa siedmdziesięciu pięciu ZR. podług katastru podatkowego dominikalnego z r. 1782, nadal zachowana bydź ma, którą prócz innych w §. 4 Uniwersału Reorganizacyi Stanowey z dnia 13 Kwietnia 1817, przepisanych własności, ci wszyscy wykazać muszą, którzy, oprócz Dygnitarzy Stanowych, Arcybiskupów i Biskupów, tudzież Deputowanych kapitulnych i głównego miasta Lwowa, do krzesła i głosu na Seymie Galicyyskim prawo sobie roszczą.

Dla Bukowiny raczył N. Pan potrzebny do zdolności Seymowania wymiar w dobrach ustanowić w roczney opłacie sta ośmdziesięciu ZR. podatku dominikalnego, podług teraźnieyszego wymiaru bez dodatku.

Co do punktu drugiego, raczył N. Pan postanowić, że trzysta ZR. podatku dominikalnego bez dodatku, podług teraźnieyszego podatkowego nakładu, tak dla Galicyi, iak dla Bukowiny, służyć maią za wymiar do podziału dóbr w tym sposobie, iż podział iakowey maiętności ziemskiey, w takim tylko razie dozwolonym bydź może, ieżeli dowiedzionem będzie, iż podatek dominikalny na każdego posiadacza części przypadaiący, mnieyszy nie iest, od pomienioney ilości.

We Lwowie dnia 30 Maia 1827 roku.

(*Następuią podpisy.*)

Gazeta Wiedeńska zawiera następuiące wiadomości z Węgier:

Nieustanne słoty i wiatry, pisze Gazeta Prezburska z dnia 26go Czerwca, jeszcze wciąż trwaią, bywaią dnie, w których po nieznośnem gorącu, następuie dotkliwe zimno. Dunay, który w dniu 22 opadł na 9 stóp 2 cale, znowu przybrał, i dnia wczorayszego była woda 11 stóp 3 cale nad zero. Nader smutne nadchodzą wiadomości o powodziach przez deszcze zrządzonych w Kroacyi, Styryi, Karniolii, Tyrolu i Salzburgu, iakie napełniaią gazety owych krain.

Z Agram donosi wychodzące tamże pismo: „Luna“ z dnia 16 t. m.: Ze wszystkich okolic odbieramy naysmutnieysze doniesienia o zniszczeniach z długich deszczów pochodzących. Nigdy niebyło takiey powodzi w tych okolicach, przynaymniey nikt takowey nie pamięta. W sąsiedzkiem mieście Warasdynie, podług zdania podróżnego, który ztąd do Wiednia chciał jechać, lecz z Warasdynu wrócić się musiał, musiano tamże po przedmieściach na czółnach pływać. Poczta listowa maiąca przybyć w dniu 11 o godzienie 8 rano, stanęła dopiero dnia 13, i tylko z wielkim trudem i niebezpieczeńswem dostał się tutay wóz pocztowy z Karlsbatu. Z wielką niespokoynością oczekuiemy dalszych wiadomości.

Z Paryża d. 3 Lipca.

Użalenia Deja Algierskiego przeciw Francyi są następuiące: 1) Wspieranie Natana Bacri, który winien mu iest 7 mill. Fr. 2) Obwarowanie la Calle (portu w pobliskości Bony między Algierem i Tunis leżącego, który Francyia oddawna iako swą własność uważa.) 3 Nie zapłacenie przez Papieża haraczu, za który Francyia zaręczyła. Nakoniec 4) dumny ton, którego Konsul de De-

wał względem Deja i iego poddanych używał. Obrazą Konsula iest: że Dey po żywem przemówieniu się z nim w twarz rzucił mu swoy fachlarz i rozkazał oddalić się od siebie. Na morzu nie znayduią się żadni korsarze Algierscy.

Dziennik Paryża, który od 38 lat istniał, przestał wychodzić; onegday wyszedł ostatni iego numer. Takiż los spotkał Gazetę Francyi (naydawnieysze pismo we Francyi). Dziennik Gwiazda zastąpi ich mieysce i zaspokoi (iak wyraża 20,000 abonentów!) którzy podzielonemi byli na te 3 pisma. Nie pozostaną zatem (iak Monitor wyraża) tylko dwie Gazety piszące za teraźnieyszą administracyią, które daleko więcey okażą zgodności niżeli dotychczasowe 4ry sadzące się na nieprzyzwoite wyrazy.

W iedney części stolicy naszey mieszkał oddawna na piątem piętrze podeszłego wieku Xiądz sam ieden i prawie nikomu nieznany; ubogi iego ubior wzbudzał litość. Nakoniec umarł i został kosztem publicznym pogrzebany. Gdy Sędzia pokoiu przybył z pisarzem do spisania iego rzeczy, co w momencie nastąpiło, bo ich nie wiele było, postrzegł pisarz na kominie leżącą kupę popiołu i słyszał, że tam oddawna leży. Poruszył nią i pokazały się złote pieniądze; przesiano popiół i znaleziono w nim 100,000 Fr. w złocie. Mówią, iż iedynym iego dziedzicem iest synowiec, uczeń szkoły politechniczney.

Dnia 25 b. m. okręt Jednorożec przybył do Marselii z poselstwem od Lorda Cochrane do tamecznego związku za Grekami. Lord ten zdobył dwa Tureckie brygi i donosi, że sprawa Greków bierze pomyślny obrot.

Z Madrytu d. 24 Czerwca.

Waśnia między Stolicą S. i Rządem naszem względem zatwierdzenia Biskupów w południowey Ameryce ciągle zatrudnia uwagę publiczną. Rady Kastyliyska i Indyyska, których Król wezwał zdania, ukończyły iuż swoie obrady i większość zdań była za Papieżem, aby uniknąć schyzmy, chociaż Fiskus wnosił, aby Król mianował innych Biskupów w mieysce Boliwarowskich. Rada stanu zawiesiła swoie w tey mierze zawyrokowanie. Do sprawuiącego tymczasowo interessa Papiezkie nadszedł posłaniec od nowego Nuncyusza Tiberi, a ten udał się zaraz do Ministra spraw zagranicznych P. Salmon, z użaleniem zapewne na Władze Hiszpańskie, które zwróciły Nuncyusza. Przeszły atoli Nuncyusz, Kardynał Giustiniani, (który dnia 31 Czerwca powrócił do Rzymu) miał zlecenie od teraźnieyszego Oyca S. Leona XII. przywrócić w południowey Ameryce porządek i pokóy Kościoła, co w istocie nastąpiło.

W prowincyi w Guipuzcoa zachodzi naywiększa radość, że Król na iey przełożenie nakazał zaniechać urządzenia ochotników i zostawił iey dawną milicyią. W wielu wsiach uderzono nawet z tego powodu we dzwony i częstowano się winem.

Skórnia choroba w woysku obserwacyynem ciągle się rozszerza i wzbudza obawę: wszystkie szpitale w Estramadurze i Andaluzyi są tego rodzaiu choremi zapełnione.

W Mancha powstała nowa banda, na którey chorągwiach znayduie się następuiący napis: "Niech żyie zwalona konstytucyia! Śmierć zdraycom Króla!„ Rząd polecił Don Emmanuelowi Hernandez (starcowi z przydomkiem el Abuelo, dowodcy zbroyney kupy w woynie przeciw Bonapartemu i w r. 1824) z dobraniem 100 ludzi zniszczyć tę bandę.

Intendent Toledu polecił iednemu z podwładnych swoich urzędników, których maią

za Negros (przyiacioł konstytucyi) wybieranie podatków, czemu oparło się wielu mieszkańców, przez co przyszło do nieprzyiemnych zayściów. Minister nakazał zątem okólnikiem wszystkim Intendentom, aby do podobnych usług nie używali ludzi będących w podeyrzeniu o należenie do byłey konstytucyi.

Z Lizbony d. 16 Czerwca.

Zmiany w Ministerium zrządziły w administracyi znaczne odmiany. Brygadyer, Jenerał Brito-Cabreiro, Jenerałowie majorowie Sousa-Pimentel, Cordoso Silva i Moniz-Coelho przywróconemi są, równie iak wielu tuponiższych officerów do czynney służby, tudzież wielu urzędników w Ministerstwach, ktorzy w r. 1824 z powodu przywiązania do konstytucyi Stanów oddalonemi byli, odzyskali swoie urzędy.

Z ukontentowaniem postrzegać się daie, że pomiędzy Jenerałami naszemi Saldanha, (teraźnieyszym Ministrem) Villaflor i Angielskim Clinton naylepsze panuie porozumienie.

Onegdaysza Gazeta Dworska przyznaie nakoniec, że Pułkownik Vascononcellos z znaczną bandą zbroyną snuie się w okolicach Murcelli i wielkie czyni spustoszenia; lecz będąc ścigany umyka przez Tourens do Hiszpanii. Zastanowienia rzecz godna, że ten Jegomość mieniący się bydź, równie iak podobni iemu, obrońcą Religii w przechodzie swoim rabuie kościoły i nie zostawia w nich ani iedne naczenia do służby Bożey.

Mówią, iż w Tavora zaszły podobne zaburzenia iak w Elvas, i takiż iak tam wzięły koniec. Trzydzieści pięć pochwyconych z bronią w ręku w Elvas buntowników zostali na różne kary skazanemi, a 80 uciekło do Hiszpanii.

Z Londynu d. 30 Czerwca.

W Izbie wyższey dnia 28 nowy bil zbożowy był trzeci raz odczytany i przyięty.

Od Kapitana Franklina nadeszły z Sault de St. Mari pod dniem 29 Kwietnia doniesienia. Wyprawa czyniła dochodzenia pod 149 stopniem i 48 strychów zachodniey długości. Kommunikacyia wodna z rzeki Miedzianey do rzeki Makenzie okazała się dowiedzioną, dla grubey tylko mgły nie mógł bydź zamysł dostania się przez lodowaty przylądek na morze Spokoyne uskuteczniony.

Zaburzenia w Texas nie są ieszcze uspokoione i posłano tam więcey woyska. Arenas i dway Jenerałowie należący do spisku w Mexyku nie są ieszcze straconemi. Eskadra Mexykańska iest ciągle w Key West przez Hiszpanów zamknięta. Handel w Vera-Cruz mało iest czynny.

Podług iedney Amerykańskiey Gazety korsarze południowey Ameryki zabrali lub zatopili 5 Hiszpańskich brygów 16 galer i ieden slop pod brzegami wyspy Kuba.

Gazeta przylądka Dobrey nadziei zawiera z rządowey Gazety Madraskiey artykuł pod dniem 21 Września, z którego okazuie się, iż Missyonarze braci Morawskich w południowey Afryce wynaleźli lekarstwo przeciw *Cholera morbus*, ale poty będzie taiemnicą poki doświadczeniem w wschodnich Indyiach nie zostanie stwierdzonem.

Wychodzące w Rio-Janeiro pismo *Diario fluminense* pod dniem 25 Kwietnia donosi, iż wkrótce zwołane zostaną Izby prawodawcze, i zawiera urzędowy rapport Jenerała Brazyliyskiego o zupełnem pobiciu woysk iego, ale oraz zgania winę na złe postępowanie iedney części tegoż woyska.

W Sądzie admiralicyi zachodzi teraz pytanie, czyli przybyła z zachodnich Indyy

Mulatka, która podług praw naszych stanąwszy na ziemi Angielskiey iest wolną, może bydź za powrotem do Indyy do dawnego swoiego pana iako niewolnica rekwirowaną?"

Z Buenos-Ayres d. 7 Kwietnia.

Nowa konstytucyia Rzeczypospolitey Plata rzeki została od dwóch trzecichczęści prowincyi przyiętą i stała się kardynalnym prawem kraiu. Celnieyszemi iey urządzeniami są: Jedność kraiu, i Rząd składaiący się z 3ch Władz, ciała prawodawczego, Władzy wykonawczey i sądowniczey. Ciało prawodawcze składa się z Izb deputowanych i Senatu, Władza wykonawczą powierzoną iest Prezydentowi, a sądownicza naywyższemu Trybunałowi. Obior Prezydenta dzieie się przez Junty prowincyionalne, z których każda obiera iednego kandydata, a maiący naywięcey głosów zostaie Prezydentem. Urząd ten iest tylko na pewny czas, a depntowani obierani są na lat 4 ale przez połowę zmieniaią się corocznie. Senatorowie obierani są przez Junty, równie iak Prezydent. Ministrowie mianowani są przez Prezydenta, równie iak sędziowie; pierwsi są odpowiedzialnemi, a drudzy nie mogą bydź oddalonemi bez prawnego przekonania o przestępstwo. Prezydent mianuie oprócz tego z podanych przez Junty po 3 kandydatów Wielkorządców prowincyy. Zresztą Kongres zakończył swoie posiedzenia uchwałą, która mu honor czyni, puszczaiąc w niepamięć wszelkie przekroczenie za polityczne mniemania. — Rzeczpospolita połączonych prowincyy rzeki Plata składa się z Buenos-Ayres, z 5 deputowanemi; Kordowa, z 6; Cantarra, z 3; Corientes, z 3; Entre-Rios, z 2; Montevideo, z 4; Mandoza, z 2; las Missiones, z 1; la Rioja, z 2; Salta, Jujui i Tarria, z 5; Santiage del Eletero, z 4; San Juan, z 2; Santa Fe, z 1; Tucuman, z 8; w ogóle 43 deputowanych, to iest 8000 a naywięcey 15,000 mieszkańców obieraią iednego deputowanego. Ci muszą bydź od 7 lat obywatelami, mieć 25 lat i posiadać maiątek 4000 pesos wynoszący, a w niedostatku tego rzemiosło lub handel. Obieranemi będą na lat 4 lecz co rok zmieniaią się przez połowę.

Od brzegów niższey Elby d. 6 Lipca.

Nowe Ministerium stanu przez JO. Xcia Brunświckiego ustanowione, składa się z dwóch członków z głosem stanowczym to iest P. Bülow i P. Münchhausen i 4 Radców stanu i Dworu z głosem doradczem, to iest Pułkownika Wachholtz (autora historyi kampanii r. 1815) PP. Henneberg, Bosse i Doktora Frick, dawniey adwokata.

Od 3go Lipca przybyło do Hamburga kilka Hollenderskich i Emdenskich okrętów z nowemi śledziami.

Dnia 29 Czerwca pierwszy przewozowy okręt od wielkiey Rossyyskiey flotty przybył przed Kopenhagę i zaraz nazaiutrz popłynął na morze Północne.

N. Król Szwedzki z powodu szczęśliwego rozwiązania iego synowy przeznaczył dla każdey położnicy z ubogiey i pracowitey klassy mieszkańców stolicy, która w przeszłym miesiącu rozwiązaną została, po 25 talarów.

Z Sztokolmu popłynął okręt z zwykłemi podarunkami dla Beja Tunetańskiego. Znayduie się pomiędzy niemi galenteryy w wartości około 20,000 tal: dział w wartości 12,000 tal: nakoniec sukna, i t. d.

Seymowi Norwegskiemu dozwolił Król do końca Lipca obradować.

DODATEK
DO Nro 57.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 18 LIPCA 1827 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina		Barometr zreduk: na 0° z.		Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Lipca		cali	lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27	6, 552	+ 10. 0	79	Połud: Za: średni	Pochmurno	
	12	,,	6, 469	+ 16. 2	61	,, ,,	,,	
14.	3	,,	5, 913	+ 17. 1	58	Zachodni słaby	Chmury	
	9	,,	5, 730	+ 10. 4	75	,, ,,	,,	
	7	27	5, 760	+ 11. 8	77	Zachodni słaby	Pogoda z Chmur:	
15.	12	,,	5, 543	+ 16. 8	62	,, mocny	Chmury	
	3	,,	4, 914	+ 19. 2	59	Połud: Za: średni	Pogoda z Chmur:	
	9	,,	4, 970	+ 13. 7	69	,, słaby	Pogoda	
	7	27	4, 990	+ 12. 2	79	Połud: Za: słaby	Pogoda	
16.	12	,,	4, 735	+ 19. 2	61	,, ,,	,,	
	3	,,	4, 473	+ 22. 4	57	,, ,,	,,	
	9	,,	4, 552	+ 14. 8	70	,, ,,	Pogoda z Chmur:	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

— Z *Krakowa.* —

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego Miasta Krakowa.

Ponieważ ogłoszenie Dyrekcyi Główney Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie z dnia 1go Maia r. b. wydane, ażeby się Posiadacze Kuponów za drugie półrocze 1826 roku i wylosowanych na też półrocze Listów zastawnych, a odebranie przypadaiących należności zgłaszali, tak Instytuta tuteyszo-kraiowe, iak również mieszkańców kraiowych wielce interessować może; — Senat przeto ogłoszenie to w Dzienniku Rządowym i Gazecie Krakowskiey umieścić postanowiwszy, ninieyszym dopełnia.

w Krakowie dnia 12 Czerwca 1827 roku.

Wodzicki.

Miroszewski Sekr. Jen.

Wyiątek z Gazety Warszawskiey Nro 123 z dnia 6 Maia 1827 roku.

Dyrekcya Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. — Gdyby pomimo Odezw Dyrekcyi Główney z 30go Listopada i 31go Grudnia r. z. zamieszczonych, w Gazetach Warszawskiey, niemniey Korrespondenta Warszawskiego w Numerach 194 z r. 26 i Nro 3. z r. b. przez które wezwani zostali Posiadacze Kuponów za drugie półrocze 1826 roku i wylosowanych na też półrocze Listów zastawnych, i odebranie przypadaiących należności w terminie prawem oznaczonem od dnia 22 Grudnia r. z. do 19 Stycznia r. b. z tem ostrzeżeniem że niezgłaszaiący się następnie po terminie tylko za poprzedniczem podaniem noty, i uzyskaniem w skutku teyże Assygnacyi, należności swoie odbierać będą, dotąd wielu z takowych właścicieli Kuponów, i Listów Zastawnych nie zgłosili się tak dalece, że ieszcze Summa złp. 203,686 na spłacenie podobnych należności przeznaczona, w Depozycie Dyrekcyi Główney znayduie się; Dyrekcya Główna więc pragnąc, aby gotowizna na zaspokoienie tychże należności w Depozycie iey leżąca; przed nadeyściem nowego terminu wypłat z dniem 22 Czerwca r. b. zaczynaiącego się posiadaczom Kuponów za termin Grudniowy r. z. wylosowanych w przeszłym półroczu Listów Zastawnych wypłacaną bydź mogła, wzywa raz ieszcze posiadaiących Kupony rzeczone, drugiego półrocza 1826 i Listy Zastawne na toż półrocze wylosowane, ażeby z takowemi po wypłatę nie zwłocznie zglosili się. Dla ułatwienia zaś, iżby każdy ze zgłaszaiących się spiesznie mógł bydź zaspokoionym i nieoczekiwał na Assygnacyią, wyznaczyła dzień środowy w każdym tygodniu na wypłaty, którego to dnia od godziny 9tey z rana do 1szey z południa Komplet Dyrekcyi Główney w Kassie znaydować się i składaiącym Kupony, lub Listy Zastawne, po sprawdzeniu takowych, bez podawania nawet noty i uzyskiwania Assygnacyi, należności przypadaiące, niezwłocznie wypłacać będzie.

W Warszawie dnia 1 Maia 1827 roku.

Radca Stanu Prezes,
(podpisano) *Kalinowski.*
Pisarz Dyrekcyi Główney,
(podpisano) *Drewnowski.*
Za Zgodność odpisu:
Nowakowski, Sekr: Ex: Senatu.

Z Marsellii d. 23 Czerwca.

W tey chwili nadeszła tu wiadomość, iż rozpocsęły się iuż nieprzyiacielskie kroki z Algierem, i to z strony Algieranów: oni naypierwsi zaczęli strzelać do naszey korwety la Torche; lecz szczęściem wspartą została od przybyłey na czas z Tulonu dywizyi okrętów. Dalsze doniesienia są oczekiwane.

Od brzegów Menu d. 7 Lipca.

Na kąpiele do Akwisgranu przybyli Arcybiskup Koloński, Hr. Spiegel na Desenberg, i Naczelny Prezes Nadreńskich prowincyy, P. Ingersleben. Ostatni był tego zaraz wieczora serenadą powitany.

W Wielkim Xięztwie Hesko-Darmstadtskim z polecenia stanów konie dla jazdy i artyllervi maią bydź w kraiu zakupowane.

Uczniowie w Akademii nadobnych kunsztów w Minchen wyprawili swoiemu Dyrektorowi w dniu iego imienin muzykę przy pochodniach i prócz wiersza złożyli mu w hołdzie 14 bronzowanych gipsowych odcisków 12 Apostołów Grobu Zbawiciela, znayduiących się w Kościele S. Sebalda w Noremberdze. (Wiadomo, iż ten grób iest arcydziełem kunsztu Piotra Vischer.)

Dnia 26 b. m. umarł w Weimarze Radca i Bibliotekarz Wielkiego Xcia., Vulpius Doktor Hartleben, znany iako autor Rinaldo Rinaldini i wielu innych romansów.

DONIESIENIE TEATRALNE.

W Niedzielę, dnia 22 Lipca 1827 roku, dana będzie w tuteyszym Teatrze przez przeieżdzaiących Artystów Ces. Lowskiego Teatru pod dyrekcyią ich Przedsiębiercy J. A. Müller w 2 aktach Wielka Opera pod tytułem: KONCERT u DWORU.

UWIADOMIENJE LOTERYINE.

Naypierwsza do skutku przychodząca Loterya iest Państwo *Gmünd* u A. C. Schrama w Wiedniu.— W którey Summa 424,471 *Ruńskich W. W. iest do wygrania* przeznaczoną.

Główny wygrywaiący Los stanowi *Państwo Gmünd* w niższey Austryi *sytuowane, lub summę odkupną* 200,000 R: WW. drugi główny Los wygrywa *Wielką Oberżę pod złotą Różą.* W Boemceil w Gmünd lub summę 25,000 Ryńskich WW.

Wygrywaiące Losy łącznie z przed i po-trafiaiącemi wynoszą 312,546 R. a dla Freylosów Summa 112,025 R. iest przeznaczoną. Loteryia ta z wielu względów dla graiących korzystna odznacza się szczególniey przez bardzo małą liczbę Losów sprzedaynych bo tylko 94,400 i w proporcyi tych znaczną ilość 16,304 wygrywaiących z kąd dla graiących oczywiste do wygraney wynika podobieństwo, przytem ieszcze i ta znayduie się korzyść, że biorącemu razem 12 sztuk za gotowe pieniądze udziela się w dodatku 2 kategoryczne freylosy, różowy i szary, z których pierwszy naymniey 10 R. a drugi naymniey 6 Ryńskich pewnie wygrać musi, i prócz tego ieszcze do ogólney gry wspólnie należy.

Los kosztuie 10 ZR. W. W. lub 18 Złp. dostąć ich można w Kantorze Loteryy zagranicznych u J. Louis w Krakowie, gdzie obszernieyszy Plan tey Loteryi gratis rozdaie się.

Dnia 16 i 17 Lipca 1827 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	1. gr.	2. Zł.	2. gr.	3. Zł.	3. gr.	4. Zł.	4. gr.
— Pszenicy	11	—	10	—	9	—	8	—
— Żyta	9	—	8	—	7	15	7	—
— Jęczmienia	7	—	6	15	6	—	—	—
— Grochu	10	—	9	—	8	15	—	—
— Owsa	5	15	5	12	5	6	5	—
— Jagieł	18	15	17	—	16	—	—	—
— Rzepaku	12	—	—	—	—	—	—	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 251 Ciągnieniu dnia 18go Lipca r. 1827 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

41. 44. 34. 19. 68.

Przyszłe 252 Ciągnienie dnia 25 Lipca 1827 r. przypada.

W Gdańsku dnia 9 Lipca.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	600	do	630.
Żyta	—	—	378	—	390.
Jęczmienia	—	—	378	—	390.
Owsa	—	—	300	—	330.
Grochu	—	—	750	—	780.

UWIADOMIENIE.

Podpisany znalazł się przez wiele nadeszłych do niego piśmiennych zapytań z powodowany do oświadczenia, że Królewski skład Porcelany w Wrocławiu w Rynku pod Nrem 26 Porcelanę Berlińskiey Królewskiey Fabryki po tuteyszey tylko przepisaney fabry-

Ankündigung.

Der Unterzeichnete findet sich durch mehrere schriftliche an ihn ergangene Anfragen zu der Erklärung veranlaßt, daß die Königliche Porzellan Niederlage zu Breslau am Ringe Nr. 26 die Porzellane der Berliner Königlicher Porzellanfabrik zu der hiesigen Fabrik-

czney cenie sprzedaie, i że ma zlecenie nadchodzące pod adressem:

"Do Królewskiego Porcelany Składu w Wrocławiu „ franko nadchodzące obstalunki niezwłocznie expedyiować.

Jest on iedynym na Królewski rachunek utrzymywanym składem Porcelany tuteyszey Królewskiey fabryki w Szląsku. — W Berlinie dnia 26 Czerwca 1827 r.

Frick,
Królewski Radca górniczy i Dyrektor Król: fabryki białey Porcelany.

preisen nur nach den hiesigen Preis-couranten verkauft, und daß sie angewiesen ist die unter der adresse:

"An die Königliche Porzellan Niederlage zu Breslau „ portofrei eingehenden Bestellungen ungesäumt zu befördern.

Sie ist die einzige für Königliche Rechnung in Schlesien verwaltete Niederlage von Porzellanen der hiesigen Königlichen Porzellanfabrik. — Berlin am 26 Juny 1827.

Frick.
Königlicher Oberbergrath und Dirigent der Königl: fabrik für weisses Porzellan.

DONIESIENIA.

Gdy w skutku Wyroku Trybunału Iwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa z Okręgiem dnia 20 Stycznia 1827 roku między Sukcessorami pełnoletniemi ś. p. Woyciecha i Małgorzaty małżonków Piątkowskich w przedmiocie działu maiątku zapadłego, licytacyia przedstanowcza Kamienicy w Krakowie w przecznicy S. Anny w Gminie III. mieyskiey pod L. 313 stoiącey, przez podpisanego Notaryusza, na dzień Dziewiąty (9) Kwietnia r. b. rozpisana, dla braku pretendentów bezskutecznie spełzła; przeto podpisany Notaryusz, w dalszey kontynuacyi, stósownie do przepisów prawa, podaie do publiczney wiadomości, iż rzeczoney Kamienicy, odbędzie się licytacyia stanowcza w dniu Dziewiątym (9) Sierpnia r. b. 1827 przed podpisanym Notaryuszem w kancellaryi tegoż, w Krakowie przy głównym Rynku pod L. 16 znayduiącey się, pod warunkami poprzednio ogłoszonemi i ieszcze poniżey umieszczonemi, iako to:

1) Cena pierwszego wywołania ustanawia się złp. Ośmtysięcy (8000).
2) Licytuiący złoży 1/10 część tytułem Vadii, to iest złp. ośmset (800) od czego żaden z Sukcessorów, ani nawet P. Teressa Piątkowska, nie są wolni.
3) Nabywca zapłaci podatki zaległe do skarbu w ciągu dni 14 ieżeli się iakie okażą.
4) Widerkaufy, gdyby się iakie okazały, zostaną przy nieruchomości z obowiązkiem opłacania procentu.
5) Resztuiącą summę szacunkową zapłaci nabywca w skutek Wyroku Sądowego prawomocnego Dział, lub w razie Klassyfikacyi, takową Klassyfikacyia ustawiaiącego, a to z procentem 5/100 od dnia licytacyi, komu i w iakiey ilości wypadać będzie, w dni naydaley trzy po udowodnieniu prawomocności wyroku.
6) Niedopełniaiący Warunków utraci Vadium, i nowa licytacyia, na iego koszt przedsięwzięta zostanie, a nawet na iego szkodę w razie niedoboru szacunku.

W Krakowie dnia 14 Lipca 1827 r.

Leo Rawicz *Pszczółkowski*, Notaryusz.

W dniu 20 Lipca 1827 r. o godzinie 9 ranney, w drodze exekucyi Sądowey odbędzie się publiczna licytacyia, zatradowanych ruchomości, iako to: kanap, krzesełek, kantorka, zwierciadła, prass, stołów, stołków, oraz innych drobiazgów. Chęć zatym licytować maiących podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 16 Lipca 1827 r.

Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.